груп – так званих «non-antiepileptic drugs», зокрема, нового класу синтетичних протидіабетичних засобів – селективних інгібіторів натрій-глюкозного котранспортера 2-го типу (sodium-glucose linked transporter 2 – SGLT2).

Мета дослідження. З'ясувати вплив селективних інгібіторів SGLT2 дапагліфлозину та емпагліфлозину на експериментальний судомний синдром.

Матеріали та методи. Експерименти проводили на білих мишах-самцях вагою 24-28 г. Дапагліфлозин та емпагліфлозин вводили внутрішньошлунково у дозах 50 та 20 мг/кг відповідно в профілактичному режимі протягом 3 діб, востаннє – за 30 хвилин до дослідів. Вальпроат натрію вводили *per se* та в комбінації з інгібіторами SGLT2 у дозі 150 мг/кг в аналогічному режимі. Ефекти дапагліфлозину та емпагліфлозину, а також їх комбінацій з вальпроатом натрію вивчали на моделі судом, спричинених підшкірним введенням пентилентетразолу (80 мг/кг). Попередньо досліджували вплив препаратів на м'язовий тонус і координацію рухів тварин у ротарод-тесті.

Результати дослідження. Встановлено, що дапагліфлозин не лише не чинить протисудомного ефекту, але й виявляє нейротоксичні властивості, що встановлено за значущим погіршенням м'язового тонусу та координації рухів за використання препарату як *per se*, так і з вальпроатом натрію. Емпагліфлозин не лише виявляє власні протисудомні властивості, але й посилює антиконвульсивний потенціал вальпроату натрію. Крім того, на тлі емпагліфлозину та його комбінації з вальпроатом натрію не спостерігається негативний вплив на тонус скелетних м'язів і координацію рухів тварин, що вказує на відсутність виразних нейротоксичних впливів.

Висновки. Отже, серед селективних інгібіторів SGLT2 лише емпагліфлозин має потенціал для подальшої розробки як перспективний протисудомний засіб, що позбавлений нейротоксичного впливу.

ВДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ З ФАРМАКОЛОГІЇ ДІУРЕТИКІВ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОГО ЗДІЙСНЕННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОПІКИ

Румянцева Т. Н.
Науковий керівник: Товчига О. В.
Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна
234olgat@gmail.com

Вступ. Здійснення фармацевтичної опіки – одна з основних функцій провізора/фармацевта, ефективне здійснення якої неможливе без фундаментальної фахової підготовки та інтеграції знань у єдину цілісну світоглядну систему. Однією з базових груп засобів, які широко застосовуються в кардіології, є діуретики. Ці лікарські засоби мають багатогранну фармакодинаміку, для підвищення їх ефективності та безпечності часто є необхідною модифікація способу життя, отже є значна потреба в консультаційній роботі провізора/фармацевта. Водночас, рівень знань студентів фармацевтичного факультету в цій галузі часто потребує вдосконалення.

Мета дослідження. Оцінити обізнаність студентів фармацевтичного факультету щодо фармакологічних властивостей діуретиків та шляхів підвищення безпечності фармакотерапії

цими лікарськими засобами, а також їх готовність до здійснення фармацевтичної опіки при використанні діуретиків.

Матеріали та методи. Розроблено анкету для студентів фармацевтичного факультету, проведено анонімне добровільне дистанційне анкетування студентів Національного фармацевтичного університету. Залучено студентів 5 курсу, які вже мають знання з фармакології та фармакотерапії, завершують підготовку з клінічної фармації та фармацевтичної опіки.

Результати дослідження. Отримано 91 відповідь, що є достатньою виборкою з урахуванням загальної чисельності студентів на курсі. Виявлено проблемні питання, що вимагають більш детального висвітлення при викладанні фундаментальних дисциплін, у т.ч. значущість нирки у підтриманні сталості концентрацій натрію та калію в плазмі крові, спрямованість дії діуретиків (значущість змін реабсорбції). При викладанні професійно орієнтованих дисциплін більшої уваги потребують аспекти фармакодинаміки калійзберігальних діуретиків, особливості тіазидоподібних діуретиків, вплив антагоністів альдостерону на прогноз при хронічній серцевій недостатності, роль фармацевта у підвищенні комплайнсу у пацієнтів з артеріальною гіпертензією.

Висновки. Отже, виявлено проблемні питання, що потребують більшої уваги при підготовці студентів-фармацевтів, що дозволить їм більш ефективно здійснювати фармацевтичну опіку при застосуванні діуретиків в кардіології.

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ СТУДЕНТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ТА ВІДВІДУВАЧІВ АПТЕКИ ЩОДО СПОЖИВАННЯ КОФЕЇНУ: АСОЦІАЦІЯ З ХРОНОТИПОМ ТА МОЖЛИВОСТІ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОПІКИ

Сайко А. В.
Науковий керівник: Товчига О. В.
Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна
234olgat@gmail.com

Вступ. Вдосконалення фармацевтичної опіки в аспекті попередження взаємодії лікарських засобів (ЛЗ) та складників раціону, в т.ч кофеїнвмісних напоїв – кави та чаю – залишається актуальною задачею, оскільки не завжди пацієнти приділяють належну увагу впливу цих напоїв на ефективність фармакотерапії. Водночас, відомі численні взаємодії кави та чаю із ЛЗ на рівні фармакокінетики. Крім того, з урахуванням багатогранної фармакодинаміки кофеїну можлива взаємодія з ЛЗ на рівні фармакодинаміки, а також виявлення небажаних ефектів при споживанні кофеїнвмісних напоїв per se. Є відомості щодо взаємозв'язку хронотипу та рівня споживання кофеїну, наявності асоціацій цих чинників із негативними змінами способу життя.

Мета дослідження – оцінити обізнаність студентів фармацевтичного факультету та відвідувачів аптеки щодо властивостей кофеїну та кофеїнвмісних засобів, їх власного ставлення до споживання кофеїнвмісних напоїв, оцінки їх побічних ефектів та досвіду поєднаного застосування кави з ЛЗ, встановити шляхи вдосконалення фармацевтичної опіки.